

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 85/2012-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. N., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Okresného súdu Trnava sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011 a postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tos 3/2012 z 24. januára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. N. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. februára 2012 doručená sťažnosť M. N., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011 a postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Tos 3/2012 z 24. januára 2012.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 2 T 27/2010 z 29. apríla 2010 uznaný vinným zo spáchania zločinu prevádzacstva podľa § 355 ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Rozhodnutím Okresného súdu Levice sp. zn. 1 Nt 39/2010 bol sťažovateľovi zmenený spôsob výkonu trestu odňatia slobody so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Dňa 10. novembra 2011 podal sťažovateľ okresnému súdu žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd svojím uznesením sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011 žiadosť sťažovateľa zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tos 3/2012 z 24. januára 2012 a túto podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov ako nedôvodnú zamietol, pretože nezistil dôvod na zmenu prvostupňového uznesenia.

V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ uviedol:

„Dňa 09.11.2011 som podal Okresnému súdu v Trnave žiadosť o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Na základe tejto žiadosti súd rozhodoval dňa 15.12.2011 č.k. 2 Pp/163/2011 na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS... Na tomto zasadnutí sa súd oboznámil s hodnotením riaditeľa ÚVTOS, mojím osobným spisom vedeným v ÚVTOS a odpisom z trestného registra. Následne prokurátorka Okresnej prokuratúry v T. navrhla moju žiadosť zamietnuť, nakoľko nie je splnená podmienka, že odo mňa možno očakávať, že povediem riadny život, že bol som v minulosti opakovane súdne trestaný a to aj pre trestný čin, pre ktorý som v súčasnosti vo výkone trestu OS, že mi bol uložený aj podmiennečný trest, z ktorého som sa neosvedčil a v podstate pre obdobnú trestnú

činnosť je voči mne vedené aj trestné stíhanie. Súd návrhu prokurátorky vyhovel a moju žiadosť... zamietol uznesením.

Proti tomuto uzneseniu som... podal sťažnosť... V sťažnosti som namietal predovšetkým skutočnosť, že sa na verejnom zasadnutí prejednávalo moje ďalšie trestné stíhanie a tomuto bol venovaný značný priestor. ... Skutočnosti ohľadom tr. stíhania som uvádzal všetky na otázky predsedkyne senátu. Musel som zdôvodniť dĺžku tr. stíhania, podrobnosti o dôvodoch zmeny právnej kvalifikácie, prečo prokuratúra zmenila právnu kvalifikáciu ako aj možné uloženie súhrnného trestu resp. pripustiť, že rozsudok, ktorý teraz vykonávam bude zrušený. Trestné stíhanie aj prokurátorka uviedla ako jeden z dôvodov na zamietnutie mojej žiadosti. ...

Trestný zákon presne vymedzuje podmienky podmieneného prepustenia. Trestné stíhanie podľa tohoto nemôže byť dôvodom na zamietnutie žiadosti o podmienené prepustenie z výkonu trestu OS. Z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je zrejmé, že trestné stíhanie nemožno použiť ako dôvod na zamietnutie žiadosti o podmienené prepustenie. ...

Podľa môjho názoru prejednávanie trestného stíhania na verejnom zasadnutí je v rozpore s čl. 50 ods. 2 ústavy SR... aj s čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

V sťažnosti proti uzneseniu som namietal a aj v tejto sťažnosti namietam proti skutočnosti, že bolo na zasadnutí prečítané aj moje odsúdenie z roku 1992, kde som bol odsúdený na podmienený trest OS a osvedčil som sa.

... toto odsúdenie nemala sudkyňa ani prečítať, ani na to prihliadať. Podmienečne uložené tresty sa uvádzajú aj v uznesení zo zasadnutia a preto som presvedčený, že aj v tomto konaní bol porušený zákon...

Ďalšou skutočnosťou, ktorou boli porušené moje práva na spravodlivý súd bola skutočnosť, že súd prihliadal na charakter a závažnosť tr. činu, čo nemá oporu v zákone, ktorý presne vymedzuje podmienky na podmienené prepustenie...

Pred skončením ver. zasadnutia som žiadal o vydanie zápisnice z ver. zasadnutia. Toto mi však sudkyňa odmietla vydať. Podal som preto opakovane písomnú žiadosť o zaslanie zápisnice (v prílohe), avšak ani na túto žiadosť mi zápisnica zaslaná nebola. Domnievam sa, že aj týmto prístupom súdu boli porušené moje práva na spravodlivý súd.

Krajský súd v Trnave na neverejnom zasadnutí dňa 24.01.2012 odignoroval moje písomné vyhotovenie sťažnosti proti uzneseniu a moju sťažnosť ako bezdôvodnú zamietol.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vyslovil porušenie jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy, ako aj práv zaručených čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach, zrušil namietané rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu, priznal mu finančné zadost'učinenie v sume 10 000 €, ako aj náhradu trov konania.

Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody a nemá žiadny príjem.

Okresný súd v uznesení sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011, ktorým zamietol žiadosť sťažovateľa o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, uviedol:

„Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život...“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva. ...“

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že u odsúdeného neboli splnené podmienky podmiennečného prepustenia v zmysle citovaného ustanovenia § 66 ods. 1 Trestného zákona, a to vzhľadom na nepriaznivú resocializačnú prognózu odsúdeného. Odsúdený bol už vo výkone trestu odňatia slobody a mal teda v minulosti možnosť viackrát preukázať, že výkon trestu splní svoj účel a viac sa do rozporu so zákonom nedostane, avšak sa dopustil opakovane spáchania skutkov kvalifikovaných ako trestné činy, za ktoré bol právoplatne odsúdený. Je dôležité tiež poukázať na skutočnosť, že u odsúdeného ani alternatívny trest vo forme podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody nesplnil svoj účel a odsúdený sa opakovane dopustil ďalšej trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť má súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením

odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov. Bolo prihliadnuté tiež na závažnosť a charakter spáchanej trestnej činnosti a v zmysle odpisu Registra trestov na sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti, kedy vo vzťahu k jeho osobe nemožno jednoznačne vyvodiť záver, že výkon trestu odňatia slobody má na odsúdeného kladný vplyv v tom smere, že na slobode bude viesť riadny život, nakoľko sa jedná o špeciálneho recidivistu. Skutočnosť, že odsúdený si počas výkonu trestu odňatia slobody aktívne vytvára podmienky na získavanie disciplinárnych odmien vzhľadom na to, že je vo vynútenom prostredí, kde je obmedzená jeho osobná sloboda, sama osebe nepredstavuje dôvod, na základe ktorého by mal súd rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného. Zmysel podmiennečného prepustenia nespočíva len vtom, že odsúdený bude za dobré správanie, resp. za vzorné plnenie si pracovných povinností počas výkonu trestu odňatia slobody automaticky prepustený na slobodu po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom (určenej doby vykonania trestu), bez zreteľa k účelu trestu. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a viac sa nedostane do rozporu so zákonom.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 2 ústavy a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru postupom a uznesením okresného súdu sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011 a postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 3/2012 z 24. januára 2012 v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o podmienené prepustenie na slobodu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

1. K namietanému postupu a uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011

Ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ostatným orgánom verejnej moci princípom subsidiarity. Podľa neho rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

V danom prípade mal sťažovateľ možnosť domáhať sa preskúmania postupu, ako aj rozhodnutia okresného súdu vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 2 PP 163/2011 využitím riadneho opravného prostriedku, a to sťažnosti, ktorú sťažovateľ napokon (ako to vyplýva aj zo sťažnosti) aj účinne využil. Na základe sťažovateľom podanej sťažnosti sa krajský súd v rozsahu svojho preskúmacieho revízneho oprávnenia musel vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu, ako aj k postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, v podstate vyrovnáť s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľ na adresu tohto rozhodnutia a postupu okresného súdu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom. Uvedené platí aj vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že okresný súd mu nedoručil zápisnicu z verejného zasadnutia konaného 15. decembra 2011 aj napriek tomu, že o ňu písomne požiadal. V súvislosti s touto námietkou ústavný súd konštatuje, že z obsahu sťažnosti podanej sťažovateľom proti uzneseniu okresného súdu nevyplýva, že by sťažovateľ túto skutočnosť v konaní pred krajským súdom namietal.

Vychádzajúc z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ktorý nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (vo vzťahu k okresnému súdu) už po jej predbežnom

prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

2. K namietanému postupu a uzneseniu krajského súdu sp. zn. 5 Tos 3/2012 z 24. januára 2012

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

2.1 V súvislosti s postupom a rozhodnutím krajského súdu sťažovateľ namietal porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie tým, že krajský súd „*odignoroval*“ ním uvádzané dôvody sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011 a sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami

o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 165/2011).

Krajský súd svoje rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 2 PP 163/2011 z 15. decembra 2011 odôvodnil takto:

„Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného M. N. o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. ...

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť odsúdený. V písomných dôvodoch rozsiahlej sťažnosti poukázal na to, že splnil podmienky pre podmienčné prepustenie z výkonu trestu, pretože svojim správaním preukázal polepšenie, a vytkol okresnému súdu, že bral do úvahy aj odsúdenia, ktorých sa na neho hľadá, akoby odsúdený nebol. Žiadal preto, aby krajský súd preskúmal napadnuté uznesenie a prepustil ho podmienčne z výkonu trestu odňatia slobody, pričom priložil aj potvrdenie od firmy K. K. – F. zo dňa 8.12.2011, ktorý potvrdzuje, že ho môže zamestnať. ...

Po preskúmaní spisového materiálu si krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu osvojil v celom rozsahu ako zodpovedajúce stavu veci a zákonu a v podrobnostiach naň poukazuje. Treba zvýrazniť napriek dobrému hodnoteniu počas doterajšieho výkonu trestu, že u odsúdeného nemožno očakávať, že v prípade jeho podmienčného prepustenia z výkonu trestu na slobodu by viedol riadny život. Tak, ako na to poukázal už okresný súd, že zmysel podmienčného prepustenia nespočíva len v tom, že odsúdený bude za dobré správanie a plnenie si povinností počas výkonu trestu automaticky prepustený na slobodu. Podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode bude viesť riadny život.

Takýto predpoklad u odsúdeného splnení nie je, keďže odsúdený sa do rozporu so zákonom nedostal po prvýkrát, v minulosti mal možnosť preukázať, že aj hrozba trestom postačí na jeho nápravu, a do rozporu so zákonom sa viac nedostane, túto možnosť nevyužil, a v čase plynutia skúšobnej doby bol u neho nariadený výkon trestu. Na tejto

skutočnosti nič nemení ani to, že tento trest bol následne v súvislosti s ukladaním súhrnného trestu zrušený.

Pokiaľ ide o námietku odsúdeného, že súd I. stupňa nemal prihliadať na tresty v tých prípadoch, kde sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený, treba uviesť, že fikcia neodsúdenia u neho platí len v jednom prípade, a to vo veci Okresného súdu Nitra sp. zn. 61 T/10/91, na ktorú okresný súd ani neprihliadal.

Keďže krajský súd nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia v žiadnom smere, zamietol sťažnosť odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú. “

Vychádzajúc z obsahu odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nadväzujúceho na dôvody uznesenia okresného súdu (na ktoré krajský súd v podrobnostiach poukázal) je zrejmé, že súdy konajúce o žiadosti sťažovateľa o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody túto zamietli z dôvodu nesplnenia jednej z materiálnych podmienok podmieňaného prepustenia podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, teda že od sťažovateľa nemožno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. K tomuto záveru konajúce súdy dospeli na základe nepriaznivej resocializačnej prognózy odsúdeného, ktorý vzhľadom na odpis z registra trestov má sklony k opakovanému páchaniu trestnej činnosti. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd sa námietkami sťažovateľa (uvedenými v jeho sťažnosti) zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že nie je potrebné, aby odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov dávali odpoveď na každú námietku uvedenú v sťažnostiach, postačuje, ak tieto odôvodnenia obsahujú odpoveď na zásadné otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam.

Podľa názoru ústavného súdu namietané uznesenie krajského súdu obsahuje konkrétne a dostatočné dôvody, pre ktoré bolo potrebné posúdiť sťažnosť sťažovateľa ako nedôvodnú a túto zamietnuť. V každom prípade tento postup krajského súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne

neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným.

Keďže sťažnosťou sťažovateľa napádané rozhodnutie krajského súdu sa nejaví ako arbitrárne, svojvoľné či zjavne neodôvodnené, a tak nezlučiteľné so základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu a s právom na spravodlivé súdne konanie, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos 3/2012 z 24. januára 2012 už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 Sťažovateľ v sťažnosti pred ústavným súdom namietal aj porušenie čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru, t. j. porušenie zásady prezumpcie neviny, a to v súvislosti s prejednávaním trestného stíhania vedeného proti nemu v inej veci v rámci rozhodovania o jeho podmiennečnom prepustení na slobodu.

Účelom zásady prezumpcie neviny je chrániť každého, kto bol obvinený z trestného činu, pred vyslovením výroku o vine bez toho, aby bola jeho vina preukázaná v súlade so zákonom (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Nölkenbockhoff v. Nemecko z 25. augusta 1987, séria A, č. 123, § 33). Jej hlavným účelom je chrániť obvineného pred akýmkoľvek súdnym rozhodnutím alebo inými výrokmi príslušných úradných osôb („State officials“), ktoré sa rovnajú vysloveniu jeho viny bez toho, aby bola táto predtým preukázaná v súlade so zákonom (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Rushiti v. Rakúsko z 21. marca 2000, č. 28389/95, § 31). Z prezumpcie neviny tiež vyplýva, že žiadny štátny orgán nie je oprávnený vysloviť vinu či rozhodnúť o vine osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ešte predtým, ako ju vyslovil príslušný súd právoplatným odsudzujúcim rozsudkom (PL. ÚS 12/98).

Prezumpcia nevinny je jedným zo základov spravodlivého trestného konania. K jej porušeniu dôjde, ak výroky príslušnej úradnej osoby („public official“), ktoré sa týkajú osoby obvinenej z trestného činu, odrážajú alebo vyjadrujú názor, že je vinná, a to ešte pred tým, ako bola jej vina preukázaná v súlade so zákonom. Postačuje, dokonca aj pri absencii formálneho konštatovania, tiež argumentácia nasvedčujúca tomu, že úradná osoba považuje obvineného za vinného (napr. *Daktaras v. Litva*, § 41 a obdobne *Allenet de Ribemont v. Francúzsko*, § 35).

V otázke zásahu do práva na prezumpciu nevinny ústavný súd už konštatoval, že porušenie práva na prezumpciu nevinny nemôže samo osebe nastať takým postupom všeobecného súdu, ktorý je v súlade s ústavou a zákonom (obdobne napr. I. ÚS 200/06, III. ÚS 12/2011). V danom prípade v rámci rozhodovania o žiadosti sťažovateľa o podmienené prepustenie na slobodu *„prokurátorka na verejnom zasadnutí navrhla žiadosť odsúdeného... zamietnuť, nakoľko nie je splnená podmienka, že od odsúdeného možno očakávať, že povedie riadny život, bol už v minulosti opakovane súdne trestaný a to aj pre trestný čin, pre ktorý je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, bol mu uložený aj podmienený trest, z ktorého sa neosvedčil a v podstate pre obdobnú trestnú činnosť je voči nemu vedené aj ďalšie trestné stíhanie“*. Uvedené vyjadrenia prokurátorky okresnej prokuratúry je potrebné považovať len za súčasť jej argumentácie bez toho, aby tvrdila vinu sťažovateľa vo veci vedenej Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 1 T 66/2010. Konajúce súdy sa s časťou uvedenej argumentácie prokurátorky Okresnej prokuratúry T. nestotožnili, pretože, ako to vyplýva z odôvodnení namietaných rozhodnutí, svoj záver o nesplnení podmienok podmieneného prepustenia na slobodu v prípade sťažovateľa neodôvodňovali prebiehajúcim trestným stíhaním sťažovateľa v inej veci, ale opakovanou trestnou činnosťou, za ktorú bol sťažovateľ už právoplatne odsúdený.

V tomto prípade konajúce súdy rozhodovali o žiadosti o podmienené prepustenie na slobodu, pričom nebolo zistené, aby v okolnostiach prípadu sťažovateľa konajúce súdy prejudikovali rozhodnutie súdu v inej trestnej veci, resp. aby ich rozhodnutia odrážali názor o vine sťažovateľa, a tak prelomili zásadu prezumpcie nevinny sťažovateľa.

Uvedené skutočnosti boli podkladom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť aj v tejto časti bolo potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ako aj o ďalších nárokoch uplatnených v jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. apríla 2012